

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Štěpánovou, Ph.D., ve věci

žalobce: V. L. N.
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
t. č. Pobytové středisko Havířov, Na Kopci 5
735 64 Havířov – Dolní Suchá

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační
politiky
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 7. 2024, č. j. OAM-826/ZA-ZA11-HA06-2024, o udělení mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se domáhá přezkumu v záhlaví specifikovaného rozhodnutí, jímž žalovaný posoudil jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany jako nepřipustnou dle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil dle § 25 písm. i) téhož zákona.

II. Skutková zjištění vycházející z obsah správního spisu

2. Žalobce přicestoval do České republiky v červnu 1996. Od té doby území České republiky neopustil. Nevlastní cestovní doklad a nemá finanční prostředky, aby si jej vyřídil. Žalobce disponoval v minulosti pobytovým oprávněním za účelem podnikání a poté za účelem sloučení rodiny. Oprávnění pozbyl; byl trestně stíhán, odsouzen za drogovou kriminalitu a vykonal trest odnětí svobody v délce tří let. Žalobce je ženatý, ve Vietnamu má manželku, o níž nemá žádné informace a dva dospělé syny. Na území České republiky má dospělou dceru, která dle jeho slov „pravděpodobně“ žije v Praze. Žalobce je zcela apolitický, buddhistického náboženského přesvědčení.
3. Žalobce žádal o mezinárodní ochranu poprvé v roce 2019: chtěl v České republice setrvat kvůli své nemocné dceři a také proto, že ve vlasti již nikoho nemá a neví, kde by tam pobýval. Žalobce byl v době podání první žádosti zdravý. Žalovaný rozhodl o jeho první žádosti dne 15. 11. 2019, posoudil ji meritorně a žalobci neudělil mezinárodní ochranu v žádné její formě. Konstatoval, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu až v době, kdy mu reálně hrozilo vycestování z České republiky, neboť pozbyl povolení k pobytu z důvodu kriminálního jednání. Jeho snahou byla legalizace pobytu v České republice.
4. Žalobce podal dne 25. 6. 2024 opakovanou žádost o mezinárodní ochranu.
5. Dne 2. 7. 2024 poskytl údaje k opakované žádosti. Ke své osobní situaci, politickému i náboženskému přesvědčení sdělil totožné údaje jako při své první žádosti. Dodal, že disponoval pobytovým oprávněním v České republice za účelem podnikání a později za účelem sloučení rodiny. V České republice byl trestně stíhán a odsouzen za obchodování s drogami; po dobu tří let vykonával trest odnětí svobody. Doplnil, že má problém se žaludkem – žaludeční reflux, což mu způsobuje problém při trávení. Je soběstačný. Jinak je zdravý. Jako důvod podání opakované žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že ve Vietnamu nemá kam jít, proto se snaží zůstat v České republice. Žije zde i jeho dcera.
6. Pro vydání rozhodnutí žalovaný použil mj. zprávu o Vietnamu týkající se bezpečnostní a politické situace v zemi; zohledňuje stav k červnu 2024.
7. Žalovaný žalobce předvolal k seznámení s podklady rozhodnutí; žalobce se k seznámení nedostavil.
8. Žalovaný v napadeném uvedl, že žalobce shodně s předchozím správním řízením o udělení mezinárodní ochrany odmítá svůj návrat do Vietnamu z důvodu absence tamního zázemí a pobytu jeho dospělé dcery na území České republiky. Usoudil, že nové skutečnosti udávané žalobcem (žaludeční reflux) nenaplnují definici pro nové posouzení žádosti. Netýkají se

změny situace v zemi původu či žalobcem prezentovaných důvodů odchodu z jeho vlasti. Žalovaný uzavřel, že ve Vietnamu nedošlo od doby, kdy byla žádost žalobce meritorně posouzena, k žádné změně, která by představovala novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Z informací o zemi původu zároveň nevyplývá, že by od posledního meritorního posouzení žádosti žalobce došlo ve Vietnamu k takové změně situace, která by sama o sobě mohla představovat novou skutečnost. Žádost žalobce je proto nepřijatelná, což je důvod pro zastavení řízení.

III. Obsah žaloby

9. Žalobce proti shora uvedenému rozhodnutí brojí včasnou žalobou, v níž v obecné rovině vyčítá napadenému rozhodnutí porušení tam citovaných ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a zákona o azylu.
10. Bez bližší konkretizace se domnívá se, že žalovaný nezjistil stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti. V odůvodnění napadeného rozhodnutí dle žalobce absentují úvahy o hodnocení podkladů rozhodnutí a výklad zákona o azylu.
11. Žalobce dále upozornil na požadavek individualizace správního rozhodnutí. Žalovaný v napadeném rozhodnutí pomíjí subjektivní aspekty osoby žalobce. Žalobce uvedl, že má potíže s žaludkem a je pod lékařským dohledem. Dle žalobce žalovaný rovněž neodůvodnil svůj závěr, že důvodem pro podání žádosti o mezinárodní ochranu je snaha žalobce po legalizaci pobytu na území České republiky. Žalobce uvádí, že postup dle § 11a odst. 3 zákona o azylu nezbavuje žalovaného jeho procesních povinností. Žalobce podal ucelenou a souvislou výpověď v souvislosti s hrozbou, která mu v zemi původu hrozí. Žalovaný ji nevyhodnotil.
12. Žalobce považuje napadené rozhodnutí za nezákonné a navrhuje jeho zrušení.

IV. Vyjádření žalovaného

13. Žalovaný považuje žalobní námitky za nedůvodné a navrhuje žalobu zamítnout. Jeho rozhodnutí je zákonné a přezkoumatelné, vychází z dostatečných a řádných podkladů.
14. Žalovaný zvážil přípustnost opakované žádosti a zjistil, že se neobjevily nové skutečnosti relevantní z pohledu zákona o azylu. Uváděné onemocnění žalobce není důvodem pro udělení azylu či změnu či nové meritorní posouzení jeho opakované žádosti. Žalobce nikterak neohrožuje na životě a nejedná se o onemocnění, které by nemohl léčit v domovském státě.

V. Posouzení věci krajským soudem

15. Krajský soud shledal žalobu přípustnou, podanou oprávněnou osobou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“) a včasnou (§ 72 odst. 1 s. ř. s.). V přezkumném řízení soudním je soud povinen zkoumat, zda vydané rozhodnutí je zákonné a bezvadné. V napadeném rozhodnutí krajský soud nezjistil

takové vady, k nimž by byl povinen přihlédnout i bez návrhu nebo které by způsobovaly jeho nicotnost (srovnej § 76 odst. 2 s. ř. s.).

16. Při posuzování věci měl soud na zřeteli také § 32 odst. 9 zákona o azylu a čl. 46 procedurální směrnice¹ zakotvující povinnost členských států zajistit pro žadatele o mezinárodní ochranu účinný opravný prostředek. Dle odst. 3 posledně uvedeného ustanovení lze za účinný opravný prostředek považovat pouze takový prostředek, který zabezpečuje „úplné a *ex nunc* posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/5/EU“.
17. **Žaloba není důvodná.**
18. Krajský soud nejprve shrnuje relevantní právní úpravu dopadající na souzenou věc.
19. Podle § 10 odst. 1 písm. e) zákona o azylu žádost o udělení mezinárodní je nepřipustná, *podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřipustnou podle § 11a odst. 1 téhož zákona.*
20. Podle § 11a odst. 1 zákona o azylu *podá-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost takové žádosti ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodu pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení, b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákon o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Z citovaného ustanovení plyne, že pokud cizinec podá druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany, žalovaný má povinnost ji věcně posoudit pouze při splnění tří podmínek: (1) žadatel v žádosti uvedl nové skutečnosti, které nebyly obsahem jeho předchozí žádosti, (2) tyto nové skutečnosti zároveň nemohl bez vlastního zavinění uvést v předchozím řízení a (3) tyto skutečnosti mohou být relevantní pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany.*
21. Podle § 25 písm. i) zákona o azylu řízení se zastaví, *jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná.*
22. Ve značně obecných žalobních tvrzeních krajský soud identifikoval tyto nosné žalobní námitky: absence individualizace napadeného rozhodnutí, nezohlednění nově uváděných skutečností spočívajících v onemocnění refluxem žaludku a mylné vyhodnocení azylového příběhu žalobce a hrozby v zemi původu. Napadené rozhodnutí má být nepřezkoumatelné a nezákonné.
23. Lze připustit, že žalobce v opakované žádosti nad rámec dříve udávaných důvodů žádosti o mezinárodní ochranu v roce 2019 (touha nadále pobývat v České republice, aby zde mohl žít se svou dospělou dcerou, a nedostatek vazeb a zázemí v zemi původu) uvádí jednu novou skutečnost. Je jím tvrzené onemocnění refluxem žaludku. Je rovněž na snadě, že tato skutečnost mohla vyvstat až po prvním posouzení žádosti žalobce v roce 2019.

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany.

24. Žalobce nicméně nesplňuje podmínku třetí, protože jím nově uváděné skutečnosti nejsou relevantní z hlediska žádné z forem mezinárodní ochrany. Krajský soud nemohl v posuzovaném případě shledat za závažné pro možné udělení azylu nebo doplňkové ochrany žalobcem označené *zdravotní problémy*, neboť nedosahují azylově předpokládané intenzity. Netýkají se rovněž změny situace v zemi původu či žalobcem prezentovaných důvodů odchodu z jeho vlasti.
25. Byť soud nehodlá zlehčovat situaci žalobce, musí vyzdvihnout, že žalobce sám uvádí, že se obecně cítí zdrav a soběstačným. Žalobcem nyní udávaný stěžejní azylový důvod spočívá i přes zmínku o jeho zdravotním stavu nadále v potřebě setrvat v České republice, a to i po neúspěšné první žádosti o mezinárodní ochranu a s ní spojené povinnosti opustit území. Prezentovanou potřebu odůvodňuje žalobce primárně tím, že Vietnamu již nemá kam jít a přítomností své zletilé dcery v České republice.
26. Krajský soud přitaká žalovanému, že se jedná o důvody, které svědčí o snaze žalobce po *legalizaci* pobytu na území České republiky.
27. Již výše soud přdestřel, že identické důvody uváděl žalobce i ve své předchozí žádosti v roce 2019, kterou žalovaný jako nedůvodnou po meritorním posouzení zamítl. Uzavřel totiž, že azylový důvod uváděný žalobcem spočívá v jeho snaze po legalizaci pobytu v České republice.
28. Tomu ostatně odpovídá i pobytová historie žalobce. Žalobce v České republice pobývá nepřetržitě od roku 1996: nejprve legálně, po odsuzujícím rozsudku za drogovou trestnou činnost žalobce své pobytové oprávnění ztrácí. Přesto nerespektuje s tím spojenou povinnost opustit území a situaci řeší první žádostí o mezinárodní ochranu v roce 2019. Ani po jejím zamítnutí žalobce z České republiky nevycestuje. Neutěšenou pobytovou situaci sanuje podáním opakované žádosti o mezinárodní ochranu. Takové jednání a postup žalobce prýští účelovostí.
29. Krajský soud zdůrazňuje, že prostřednictvím azylového řízení nelze žádat o legalizaci pobytu v České republice. Pro takový účel předpokládá právní řád České republiky jiné nástroje dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o pobytu cizinců“, (srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004-57). K tomuto aspektu se vyjádřil Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003-46, v němž vyslovil, že „*poskytnutí azylu je specifickým důvodem pro povolení pobytu cizince na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytů cizinců na území republiky tak, jak jsou upraveny zákonem o pobytu cizinců*“.
30. Krajský soud dále odmítá tezi žalobce, že žalovaný dostatečně nevyhodnotil (blíže nespecifikovanou) *hrozbu*, které bude vystaven v zemi původu.

31. K tomu krajský soud primárně uvádí, že žalobce v důvodech své žádosti o mezinárodní ochranu poukazoval „pouze“ na zpřetrhání vazeb ve Vietnamu, o jiné hrozbě se nezmínil.
32. Též je nutno vyzdvihnout, že žalobce identické důvody azylu uváděl již při své první žádosti o mezinárodní ochranu. Tu žalovaný řádně vypořádal.
33. Nejvyšší správní soud již konstantně judikuje, že institut opakované žádosti neslouží k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti. Jeho hlavním účelem je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly azylově relevantním způsobem ovlivnit postavení žadatele a které žadatel nemohl uplatnit během předchozího řízení (viz např. rozsudek ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009–6, nebo usnesení rozšířeného senátu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011–96), což není případ souzené věci.
34. Platí rovněž, že případné zhoršení ekonomické situace po návratu do vlasti původu není azylově relevantní. Tak se ostatně vyslovil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 6. 2019, č. j. 4 Azs 68/2019-54.
35. Na podporu svého závěru krajský soud odkazuje i na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2005, č.j. 3 Azs 119/2004-50, z něhož mj. plyne, že v případě kdy *„cizí státní příslušník o azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepociťoval natolik palčivě. Zkoumání příčin, proč žadatel nepožádal o azyl bezprostředně po svém příjezdu do země, je tak vždy na místě a společně s vyhodnocením jiných tvrzení žadatele je součástí zjišťování skutkového stavu“*.
36. Krajský soud s ohledem na obecnost žalobních tvrzení pouze pro úplnost uvádí, že extrateritoriální účinek čl. 3 Úmluvy spouští pouze špatné zacházení, které cizinci reálně hrozí a které je předvídatelné, nikoli pokud je pouze hypotetické.
37. Žalobce dále poukazuje na *přítomnost zletilé dcery na území České republiky*.
38. Krajský soud nemůže nevidět, že žalobce nebyl schopen ani vymezit, kde aktuálně jeho zletilá dcera bydlí. Zmínka o zletilé dceři přítomné na území České republiky se ostatně objevuje již v jeho první žádosti o mezinárodní ochranu, a byla již v tomto řízení vyhodnocena.
39. Ustálená judikatura sice obecně nevylučuje, že by zásah do rodinného či soukromého života cizince mohl představovat hrozbu vážné újmy a důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Doplňkovou ochranu lze však z tohoto důvodu udělit pouze v naprosto výjimečných případech pramenících z mimořádných individuálních okolností. Takovým byl například případ cizince, jenž měl manželku, která je českou státní občankou, s níž se mu na území České republiky narodila dcera, přičemž zdravotní stav manželky byl natolik závažný, že ji neumožňoval pečovat se o dítě (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2015, č. j. 3 Azs 256/2014-27).

Relevantní byl i případ cizince, který v České republice žil fakticky od narození, studoval zde střední školu, v zemi původu neměl žádné příbuzné a neovládal tamní jazyk (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2019, č. j. 5 Azs 235/2018-32).

40. O žádné podobné ani jiné mimořádné okolnosti se v případě žalobce nejedná. Jeho vztah se zletilou dcerou, o níž žalobce ani neví, kde bydlí, a který byl v minulosti narušen žalobcovým pobytem ve výkonu trestu, lze jen těžko považovat za natolik intenzivní, aby se mohl stát důvodem pro opakované rozhodování o udělení mezinárodní ochrany. Mezinárodní závazek České republiky respektovat rodinný a soukromý život ve smyslu čl. 8 Úmluvy totiž není absolutní. Nelze též zcela vytěsnit, že žalobce má na území Vietnamu nadále manželku a dva syny.
41. Své rozhodnutí žalovaný v mezích vedeného řízení i *dostatečně zdůvodnil*. Krajský soud odmítá tezi žalobce, že žalobou napadené rozhodnutí je *nepřezkoumatelné*.
42. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je totiž dle ustálené judikatury vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro skutečnou absenci důvodů (nedostatkem důvodů přitom nelze rozumět dílčí nedostatky odůvodnění rozhodnutí) či pro nesrozumitelnost nelze rozhodnutí při sebevětší snaze meritorně přezkoumat. V odůvodnění rozsudku ze dne 11. 1. 2015, č. j. 1 As 229/2014 – 48 (bod 18), přitom Nejvyšší správní soud uvedl, že ani „nedostatečné odůvodnění správního rozhodnutí není důvodem pro zrušení tohoto rozhodnutí, pokud jsou skutkové údaje, z nichž správní orgán vycházel, obsahem správního spisu, a skutkové a právní úvahy správního orgánu, které vedly k vydání rozhodnutí, jsou ze spisu alespoň v základních rysech bez pochyb rekonstruovatelné“ (shodně pak rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2019, č. j. 9 Azs 100/2018 – 30).
43. Žalovaný požadované hodnocení situace v zemi původu provedl s odkazem na relevantní podklady, přičemž konstatoval, že v posuzované době ke změně v bezpečnostní situaci v zemi původu stěžovatele nedošlo. Krajský soud se s tímto hodnocením ztotožňuje a považuje je za dostatečné pro rozhodnutí ve věci. Hodnocení bezpečnostní situace ve Vietnamu vyhovuje požadavkům uvedeným v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008–71. Ve vztahu k hodnocení bezpečnostní situace správním orgánem zbývá poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 10. 2017, č. j. 9 Azs 185/2017–38.
44. Žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel z konkrétních sdělení žalobce při poskytnutí údajů o mezinárodní ochranu a tyto vyhodnotil. Individuální situaci žalobce neopomněl zohlednit. Je to naopak žaloba, která obecností svých tvrzení hraničí s projednatelností. Krajský soud připomíná, že obecnost žalobních bodů nevede k jejich neprojednatelnosti, ale předurčuje míru obecnosti soudního přezkumu (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004–54; ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008–78; či ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012–42). Žalobce v kontextu právě vypořádávaných námitek netvrdí konkrétní dopad vznášených porušení do jeho veřejně subjektivních práv. Míra precizace žalobních bodů do značné míry předurčuje, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod obecnější, tím obecněji k němu

správní soud přistoupí a posoudí ho (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS).

45. Nelze závěrem odhlédnout od skutečnosti, že žalobce se ani neseznámil s podklady rozhodnutí, byť jej žalovaný o této možnosti řádně a včas obeznámil. Nevznesl tedy žádné výhrady k obsahu spisového materiálu, žádné doplnění dokazování nenavrhoval a další skutečnosti ke své žádosti netvrdil.
46. Za výše popsané situace žalovaný nepochybil, pokud shledal opakovanou žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako nepřipustnou.
47. Mezinárodní ochrana je specifický institut sloužící jako ochranný štít lidem, kteří byli ve své vlasti pronásledováni či ohroženi vážnou újmou, nikoliv univerzálním nástrojem pro legalizaci pobytu. Pokud má žalobce zájem setrvat v České republice, žít zde a pracovat, je zapotřebí, aby o to usiloval prostřednictvím institutů zákona o pobytu cizinců.

VI. Závěr a náklady řízení

48. Krajský soud na základě shora uvedeného dospěl k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
49. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly. Soud proto žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 10. října 2024

JUDr. Kateřina Štěpánová, Ph.D.
samosoudkyně